

Advies

Optimalisatie BPV keten

Gido de Koff
Coos van der Wolf
Utrecht, 18 juli 2014
Versie 2.0



Inhoudsopgave

1.	Samenvatting	2
1.1	Opdracht	2
1.2	Knelpuntanalyse	2
1.3	Gefaseerde realisatie gewenste situatie	2
1.4	Aanbeveling	3
2.	Opdracht	4
2.1	Aanleiding	4
2.2	Opdracht	4
2.3	Aanpak	4
2.4	Scope	4
3.	Huidige situatie	6
3.1	Toelichting huidige situatie	7
4.	Knelpuntanalyse	8
4.1	Knelpuntanalyse	8
4.2	Kaders van de oplossing	10
5.	Migratiepad	11
5.1	Plateau 1 – Decentrale uitwisseling met alleen vernieuwing BRON	11
5.2	Plateau 2 - Decentrale uitwisseling met vernieuwing Bron en vernieuwing SBB	14
5.3	Plateau 3 – Centraal stage informatiesysteem, bestuurlijke en technische integratie	17
6.	Aanbeveling	19
Bijlage 1 - Deelnemers workshop 21/5/2014		20
Bijlage 2 - Knelpunten in detail		21
Bijlage 3 - BPV Procesmodel Twynstra Gudde		23
Bijlage 4 - DEMO procesmodel MBO stages		24

1. Samenvatting

1.1 Opdracht

Maak een analyse van de huidige situatie in de BPV keten, zowel qua proces en gegevensstromen als qua knelpunten en onvolkomenheden. Ontwerp op basis hiervan, met toepassing van de huidige mogelijkheden in de ICT, de gewenste situatie uitgaande van het feit dat:

1. De gegevensuitwisseling met BRON in de nabije toekomst gebaseerd zal zijn op real-time berichten (in plaats van bestandsuitwisseling) ;
2. De taken van de kenniscentra worden gecentraliseerd naar SBB.

1.2 Knelpuntanalyse

De knelpunten zoals in eerdere trajecten zijn vastgesteld, uitgebreid met de bevindingen uit dit onderzoek en verder geactualiseerd, kunnen als volgt worden gegroepeerd:

1. Geen tijdige en juiste gegevens van stage en erkenning beschikbaar in de keten;
2. Geen uniciteit en eenduidigheid van code leerbedrijf;
3. Hergebruik van gegevens onvoldoende mogelijk;
4. Ontbrekende voorzieningen.

1.3 Gefaseerde realisatie gewenste situatie

Om de huidige knelpunten op te lossen en om toekomstige ontwikkelingen adequaat te kunnen ondersteunen is een gecentraliseerde oplossing nodig. In deze gecentraliseerde oplossing kunnen de verschillende ketenpartners (de instellingen, SBB, DUO, leerbedrijven, student) direct gebruik maken van de stagegegevens die voor hun taakstelling noodzakelijk zijn. De realisatie van de gecentraliseerde oplossing zal meer een bestuurlijke dan een technische uitdaging zijn. Het centraal beschikbaar kunnen stellen van de gegevens die bij de verschillende ketenpartners worden verzameld, zal eisen stellen aan privacy en beveiliging.

Om te komen tot de uiteindelijke gecentraliseerde oplossing wordt uitgegaan van de reeds voorziene, deels parallelle, tussenstappen:

1. Doorontwikkeling BRON-MBO naar real-time berichtenuitwisseling;
2. (Door)ontwikkeling SBB applicaties 'stagemarkt', 'portal leerbedrijven/instellingen' en meldpunt incidenten.

Deze decentrale oplossing zal het overgrote deel van de huidige knelpunten oplossen en dient ontwikkeld te worden uitgaande van een doorontwikkeling naar de uiteindelijke centrale oplossing. De centrale oplossing zal nodig zijn om de toekomstige ontwikkelingen te kunnen ondersteunen:

- a. Het digitaal tekenen van de BPVO; dit zal een substantiële besparing opleveren in de BPV keten. Voor het afhandelen van de digitale ondertekening is een centrale oplossing voorwaardelijk;
- b. De behoefte aan een centrale plaats waarin instellingen, leerbedrijven, docenten en studenten hun stagegegevens kunnen inzien en onderhouden kan centraal goed gestalte krijgen. Dit gaat uiteraard veel verder dan de stagegegevens die DUO nodig heeft voor de bekostiging;
- c. Het meer pro-actief inrichten van stagemarkt; bijvoorbeeld door het kunnen opzetten van wachtlijsten, het direct kunnen doorgeven (alert) van het beschikbaar komen van stageplaatsen, het vastleggen van praktijkopleiders en deze centraal te kunnen benaderen;
- d. Het toegang kunnen geven tot de benodigde informatie voor toezichthoudende instanties (toezichthoudend op de subsidieverstreking). Voor deze instanties dient er één waarheid te zijn. In de huidige situatie wordt de school vaak extra bevraagd door deze instanties waarbij verschillen in de status van de erkenning van een leerbedrijf vaak voor onjuiste keuzes zorgen;
- e. Het volledig ondersteunen van de subsidieaanvraag;
- f. Het vastleggen van aanwezigheid door de leerbedrijven via de portal van de stagemarkt;

- g. De toenemende behoefte aan managementinformatie en analyses op de stagegegevens; waar zijn nog mogelijkheden om meer stageplaatsen te creëren? Welke leerbedrijven hebben ondersteuning nodig om de kwaliteit te verhogen? Welke stageplekken kennen een hogere uitval dan gemiddeld? Waar dreigen tekorten?

Het kunnen ondersteunen van de benoemde ontwikkelingen leidt tot;

1. Kwaliteitsimpuls BPV uitvoering
 - a. Betere benutting ervaren praktijkopleiders
 - b. Hergebruik leerplaatsen stimuleert betere afstemming onderwijs – opleidingsmogelijkheden leerbedrijf
2. Administratieve lastenverlichting
 - a. Creëert mogelijkheden voor landelijke invoer van digitale ondertekening BPVO
 - b. Administratieve proces wordt vereenvoudigd
3. Beter inzicht in tekorten en overschotten
 - a. Levert betere stuurinformatie op in sector en regio waarmee vraag en aanbod van leerplaatsen beheert en beheerst kan worden
 - b. Kostenbesparing omdat minder uren in werving geïnvesteerd hoeven te worden
4. Maakt transitieplannen SBB mogelijk
 - a. Levert informatie voor kwaliteitsborging BPV
 - b. Maakt dienstverlening mogelijk om daadwerkelijk openstaande leerplaatsen aan te bieden aan studenten

1.4 Aanbeveling

De deelnemers aan de workshops adviseren om

1. een bestuurlijk traject te starten met als doel op termijn te komen tot de centrale oplossing
2. inrichtingsvarianten van een centraal model uit te werken die passen binnen het privacy en security beleid, bijvoorbeeld met behulp van bewerkingsovereenkomsten.

De centrale oplossing wordt als voorwaardelijk gezien om de vele uitdagingen in de BPV keten (bezuinigingen, toenemende schaarste stageplaatsen, zorg ten aanzien van de kwaliteit) adequaat op te pakken. Het bestuurlijk traject resulteert in een breed draagvlak voor deze oplossing en een governance structuur die de gewenste oplossing in beheer neemt.

De realisatie van de uiteindelijke oplossing zal naar verwachting een traject van enige jaren vergen. Hierbij zijn de vernieuwing van BRON-MBO en de ontwikkelingen aan de zijde van SBB als tussenstap cruciaal. Het ontwikkelde berichtenverkeer in het vernieuwde BRON-MBO kan zonder ingrijpende wijzigingen hergebruikt worden in de centrale oplossing.

2. Opdracht

2.1 Aanleiding

In de komende periode vinden een aantal grote wijzigingen plaats in de informatie-uitwisseling van instellingen in het MBO. Recent is besloten tot een doorontwikkeling van BRON. Met de doorontwikkeling zal BRON gebaseerd gaan worden op het uitwisselen van berichten in plaats van de huidige bestanduitwisseling. Dat wil zeggen dat er realtime gegevens uitgewisseld gaan worden tussen BRON en de systemen van een mbo-school. Dat geldt dan ook voor de gegevens met betrekking tot de stage. Naast deze vernieuwing van BRON, vinden er grote veranderingen plaats bij de kenniscentra en SBB. Op basis van het regeerakkoord zullen de wettelijke taken van de kenniscentra worden overgedragen aan SBB.

Deze ontwikkelingen bieden bij uitstek de kans om bestaande knelpunten en onvolkomenheden in de BPV-keten op te lossen.

2.2 Opdracht

Maak een analyse van de huidige situatie, zowel qua proces en gegevensstromen als qua knelpunten en onvolkomenheden. Ontwerp op basis hiervan, met toepassing van de huidige mogelijkheden in de ICT, de gewenste situatie. De focus in dit ontwerp ligt op de gegevensstromen.

Speciale aandacht verdienen procesaanpassingen die een wijziging van wet- en regelgeving noodzakelijk maken. Deze aanpassingen moeten besproken worden met OCW en getoetst worden op haalbaarheid.

2.3 Aanpak

Voor de analyse van de huidige situatie hebben een aantal documenten als basis gediend waarin, in het kader van eerdere onderzoeken naar de BPV keten:

- Informatielandschap BPV (Twynstra Gudde, 3 augustus 2012);
- Impactanalyse Herziening Kwalificatiestructuur (januari 2013, werkgroep instellingen, MBO raad en SBB)
- BPV-monitor 2011: Landelijke eindrapportage (ResearchNed /Arbeid Opleidingen Consult, oktober 2011);
- Knelpunten en oplossingen (18 februari 2013, Ad Geluk, SBB).

Het 'informatielandschap BPV' geeft een gedegen analyse van de huidige keten en doet enkele voorstellen om de keten te optimaliseren. Voorliggend rapport geeft een verdere uitwerking en actualisatie van de op te lossen knelpunten en werkt de gewenste situatie uit middels een analyse van de huidige en gewenste gegevensstromen gerelateerd aan deze knelpunten. Hierbij is het procesmodel (zie bijlage 3) uit het 'informatielandschap BPV' als basis gebruikt.

In een eerste workshop met vertegenwoordigers uit het veld (zie bijlage 1) is een knelpuntanalyse gedaan, gerelateerd aan de huidige situatie. Vanuit de knelpuntanalyse is voor een aantal knelpunten nagegaan op welke wijze de huidige gegevensstromen aangepast moeten worden om deze op te lossen. In de tweede workshop zijn de verschillende oplossingsvarianten verder uitgewerkt, zowel ten aanzien van de gegevensstromen als ten aanzien van voor- en nadelen.

2.4 Scope

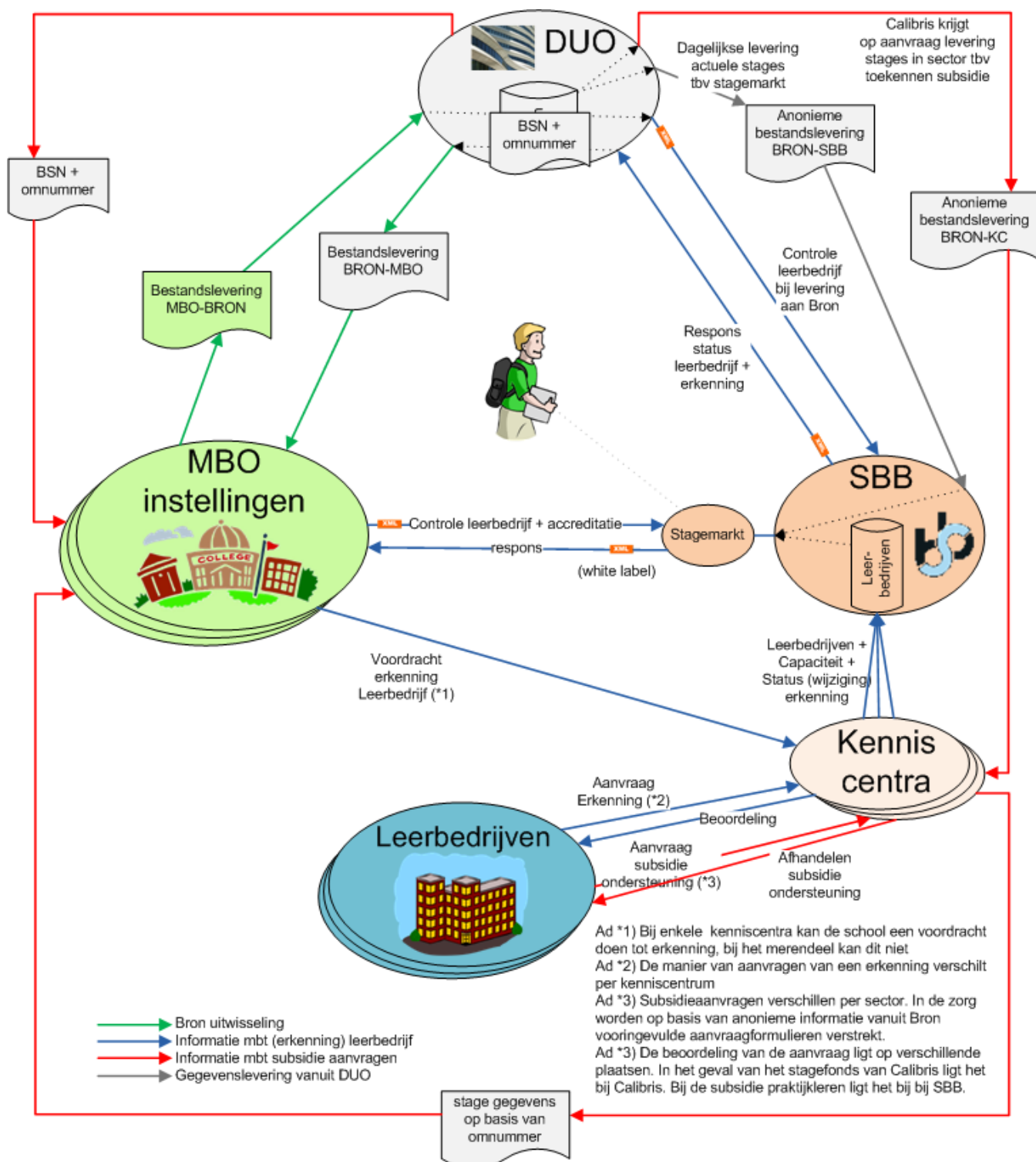
In algemene termen kan de scope van dit onderzoek als volgt worden gekenmerkt: alle gegevensstromen in de BPV keten gerelateerd aan de vier hoofdprocessen zoals in het procesmodel zijn onderscheiden: Matching, Erkennen, BPV uitvoering en Kwaliteitsbeheer.

Ten aanzien van 'matching' betekent dit dat deze analyse zich met name richt op de kwaliteit van de informatie over de beschikbaarheid van de stageplaatsen en niet op de oriëntatie van de student. Het digitaal tekenen en de vierde handtekening problematiek is in een ander traject belegd en wordt in deze analyse niet direct betrokken.

Ten aanzien van erkennen geldt dat het erkennen op zich niet binnen de scope valt, maar wel de gerelateerde gegevensstromen met betrekking tot de erkenning en de wijziging op de erkenning. Ten aanzien van de BPV uitvoering geldt dat alleen het proces met betrekking tot incidenten binnen de scope valt. Ten aanzien van kwaliteitsbeheer richt deze analyse zich met name op de eindevaluatie c.q. de BPV monitor.

3. Huidige situatie

Hieronder staat een vereenvoudigde weergave van de huidige informatiestromen in met betrekking tot stagegegevens, erkenningen en subsidies. In de volgende paragraaf wordt dit schema toegelicht.



Figuur 1: informatiestromen in de huidige situatie

3.1 Toelichting huidige situatie

In de onderstaande paragrafen wordt het bovenstaande schema van de huidige situatie per onderkende categorie gegevensstromen toegelicht.

3.1.1 Bron uitwisseling

Het leveren van informatie over gevolgd onderwijs en bijbehorende stages moet op wettelijke basis verplicht aan het Bron systeem bij DUO worden geleverd. Informatie in Bron wordt gebruikt als basis voor bekostiging en wordt geanonimiseerd door geleverd aan andere belanghebbenden in het onderwijsveld, zoals de Inspectie van het Onderwijs en SBB.

3.1.2 Erkenning leerbedrijf

Erkenning van een leerbedrijf begint met een aanvraag tot erkenning bij een kenniscentrum (of meerdere kenniscentra). Bij sommige kenniscentra kan dit proces voor het leerbedrijf vergemakkelijkt worden doordat de school een voordracht kan doen tot erkenning die de meeste benodigde informatie al bevat.

Valt de erkenning positief uit dan wordt het bedrijf opgenomen in het register van het kenniscentrum. Dit register wordt dagelijks gedeeld met SBB die op basis hiervan een totaaloverzicht heeft erkende leerbedrijven en het aantal geboden stageplaatsen.

Dit totaaloverzicht wordt op 3 verschillende manieren ingezet:

1. Via Stagemarkt white-label kunnen scholen via een webservice van SBB informatie over leerbedrijven en erkenning opvragen.
2. De informatie wordt gepubliceerd op stagemarkt. De informatie over geboden stageplaatsen wordt samengevoegd met de uit Bron geleverde informatie over het aantal bezette stageplaatsen om zo een overzicht te kunnen geven van het aantal nog beschikbare plaatsen.
3. Als er stagegegevens aan Bron worden geleverd door de instelling dan controleert DUO bij SBB de status van het geleverde leerbedrijf en de erkenning in relatie tot de betreffende gevolgde opleiding.

3.1.3 Subsidie aanvragen

In enkele sectoren wordt aan leerbedrijven subsidie geboden voor het bieden van stageplaatsen. Leerbedrijven moeten deze subsidie doorgaans zelf aanvragen bij het kenniscentrum. Bij de aanvraag voor Subsidie Praktijkleren wordt gedetailleerde persoonsgegevens gevraagd van de stage lopende leerling, inclusief het BSN. Dit in tegenstelling tot het Stagefonds van Calibris, want in de zorgsector wordt om het de leerbedrijven makkelijker te maken gewerkt met door het kenniscentrum vooringevulde subsidieaanvragen. Dit voorinvullen gebeurt periodiek op basis van op aanvraag verstrekte geanonimiseerde informatie uit Bron.

3.1.4 Gegevenslevering uit DUO

DUO levert dagelijks een bestand aan SBB met een actueel overzicht van actieve stages. Dit wordt gebruikt om op stagemarkt de actuele bezetting van stageplaatsen te kunnen laten zien. Tevens wordt deze informatie gebruikt als stuurinformatie voor de kenniscentra om de wettelijke taken (rond kwantitatief en kwalitatieve BPV) aan te sturen.

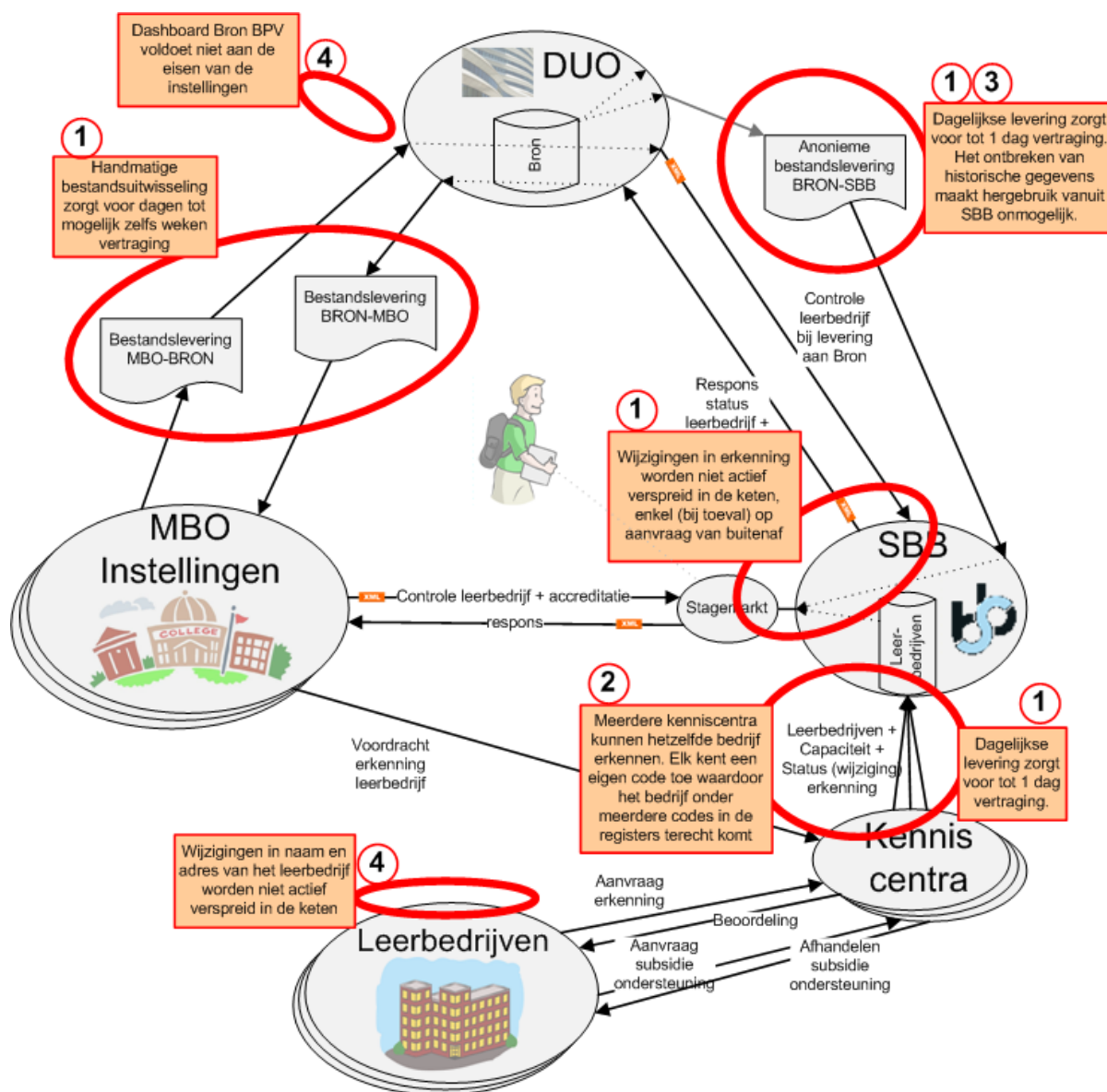
4. Knelpuntanalyse

4.1 Knelpuntanalyse

De knelpunten zoals in eerdere trajecten zijn vastgesteld, uitgebreid met de bevindingen uit dit onderzoek en verder geactualiseerd, kunnen als volgt worden gegroepeerd:

1. Geen tijdige en juiste gegevens van stage en erkenning beschikbaar in de keten;
2. Geen uniciteit en eenduidigheid van code leerbedrijf;
3. Hergebruik van gegevens onvoldoende mogelijk;
4. Ontbrekende voorzieningen.

In de AS-IS situatie zijn de oorzaken van de knelpunten aangegeven in het onderstaande schema. De nummering correspondeert met de nummering van de bovenstaande categorieën van knelpunten. In de hierna volgende paragrafen zal hier nog iets dieper op in worden gegaan. Voor een lijst met de verschillende individuele knelpunten, zie bijlage 2.



Figuur 2: gevonden knelpunten geplot op de huidige situatie

4.1.1 1) Geen tijdige en juiste gegevens van stage en erkenning beschikbaar

Een bron voor veel knelpunten in de huidige keten is het feit dat gegevens over de stage (de BPVO) en de erkenning (van het leerbedrijf dan wel de leerplek) op meerdere plekken worden bijgehouden en niet, of met vertraging, worden doorgegeven in de keten. Hierdoor ontstaan verschillen in de (status van) de gegevens tussen de ketenpartners. Eén van de vele voorbeelden is het feit dat een erkenning van een leerbedrijf vanuit SBB niet direct bij de school bekend is en in de meeste gevallen zelfs in het geheel niet bij de school terecht komt. Ook is het bij vertraging van de erkenning bijvoorbeeld vaak onduidelijk of een erkenning verzoek te laat is afgehandeld of te laat is ingediend.

4.1.2 2) Unicité en eenduidigheid code leerbedrijf

Gegevens over leerbedrijven worden op verschillende plaatsen (kenniscentra, SBB, DUO, school) opgeslagen en bijgehouden. Onafhankelijk van dit onderzoek loopt een traject om binnen SBB een complete en consistente set van leerbedrijven te gaan beheren. Dit traject is in augustus 2015 afgerond. Het registreren van leerbedrijven door de kenniscentra is dan overgenomen door SBB. Dit onderzoek richt de focus op de situatie na augustus 2015. Uitgaande van een landelijk register van leerbedrijven, zal dan met name geborgd moeten worden dat de data actueel blijven. Gezien de vele mutaties (bijvoorbeeld veranderen bedrijfsnaam, locaties, adres, fusies, faillissement, etc.) zal dit een belangrijke voorwaarde voor een succesvolle toepassing van dit register zijn.

4.1.3 3) Hergebruik gegevens

Een veel genoemd knelpunt is het feit dat de gegevens die nodig zijn voor het doen van de subsidieaanvraag in de keten beschikbaar zijn, maar dat het leerbedrijf deze gegevens alsnog moet aanleveren. Hierbij ontstaat vaak een extra probleem omdat bij het controleren van de subsidieaanvraag de gegevens van de verschillende ketenpartners verschillen (bijvoorbeeld t.a.v. de status van de ondertekening van de BPVO).

Ook komt het voor dat er onnodig nieuwe leerbedrijven worden benaderd. Dit wordt mede veroorzaakt door gebrek aan actualiteit op Stagemarkt waardoor niet duidelijk is dat er nog geschikte stageplaatsen beschikbaar zijn.

Verder zou ook bij het doen van erkenningverzoeken of voordrachten hiertoe gebruik gemaakt moeten kunnen worden van in de keten reeds bekende gegevens.

4.1.4 4) Ontbrekende voorzieningen - kwaliteitszorg

Het vastleggen en toepassen van gegevens in het kader van de kwaliteitszorg is niet zozeer een knelpunt in de huidige keten, als wel een aspect dat in de huidige keten vrijwel niet is opgenomen.

Incidenten tijdens de stage worden nu vrijwel nergens formeel gemeld dan wel geregistreerd. Ernstige incidenten kunnen wel leiden tot het stoppen van de samenwerking van het leerbedrijf, maar dergelijke besluiten worden niet structureel geregistreerd en soms alleen binnen de instelling afgehandeld.

Vanuit de MBO-raad wil men graag, als aanvulling op de BPV monitor, een centraal meldpunt instellen om (anoniem) klachten van studenten te kunnen vastleggen. Opgemerkt wordt dat de verdere procedure nog wel uitgewerkt moet worden. De BPV monitor zal een belangrijk middel worden om de kwaliteit van de BPV te bewaken. De manier waarop de BPV gepubliceerd gaat worden, dient nog uitgewerkt te worden.

Het actief informeren van de structureel opleidende leerbedrijven wordt gezien als een middel om de kwaliteit van de stage te bevorderen. Voor elke nieuwe fase in de stage van een specifieke student kan bijvoorbeeld het leerbedrijf geattendeerd worden op dit feit en betekenis ten aanzien van de

begeleiding. Dit kan in de vorm van een beknopte mail met verwijzing naar een website met meer informatie.

4.1.5 4) Ontbrekende voorzieningen – portaal leerbedrijven

Er is op dit moment geen generieke voorziening voor leerbedrijven om hun eigen informatie bij kenniscentra in te zien en bij te werken. Verder zou via een portal ook de leerplaats vacatures beheerd kunnen worden. Dit zou ook mogelijk maken dat over alle sectoren heen op een generieke manier erkenning aangevraagd kan worden. Hierdoor zou ook het erkenning proces beter gemonitord kunnen worden. Ook is er geen structuur ingericht om naam- en adreswijzigingen door te geven aan belanghebbenden in de keten.

4.1.6 4) Ontbrekende voorzieningen – dashboard BRON

Er is op dit moment geen generieke voorziening voor scholen om hun eigen BPV gegevens in BRON te kunnen managen. DUO heeft een dashboard per school, maar daarin ontbreken de gegevens over BPV, zowel op geaggregeerd als op individueel niveau. Hierdoor kunnen ook problemen die ontstaan bij de BPV, bijvoorbeeld tussentijds ingetrokken erkenningen, niet door de onderwijsinstelling gedetecteerd worden.

4.2 Kaders van de oplossing

Vrijwel alle benoemde knelpunten zijn op te lossen door **de benodigde gegevens tijdig beschikbaar te stellen aan alle ketenpartners**. De knelpunten die overblijven worden veroorzaakt door het niet doorgeven van wijzigingen vanuit de praktijk (bijvoorbeeld een student wisselt van stage en geeft dit niet/laat door aan zijn/haar begeleider, dan wel de begeleider geeft dit niet/laat door aan de school. Maar dit geldt zeker ook voor wijzigingen van de gegevens van een leerbedrijf).

De wijzigingsvoorstellen uit de Eindrapportage informatielandschap BPV van Twynstra Gudde (zie uitgangsdokumentatie) bevestigen dit beeld. Onderstaande punten zijn overgenomen uit paragraaf 7.2:

Hoge prioriteit

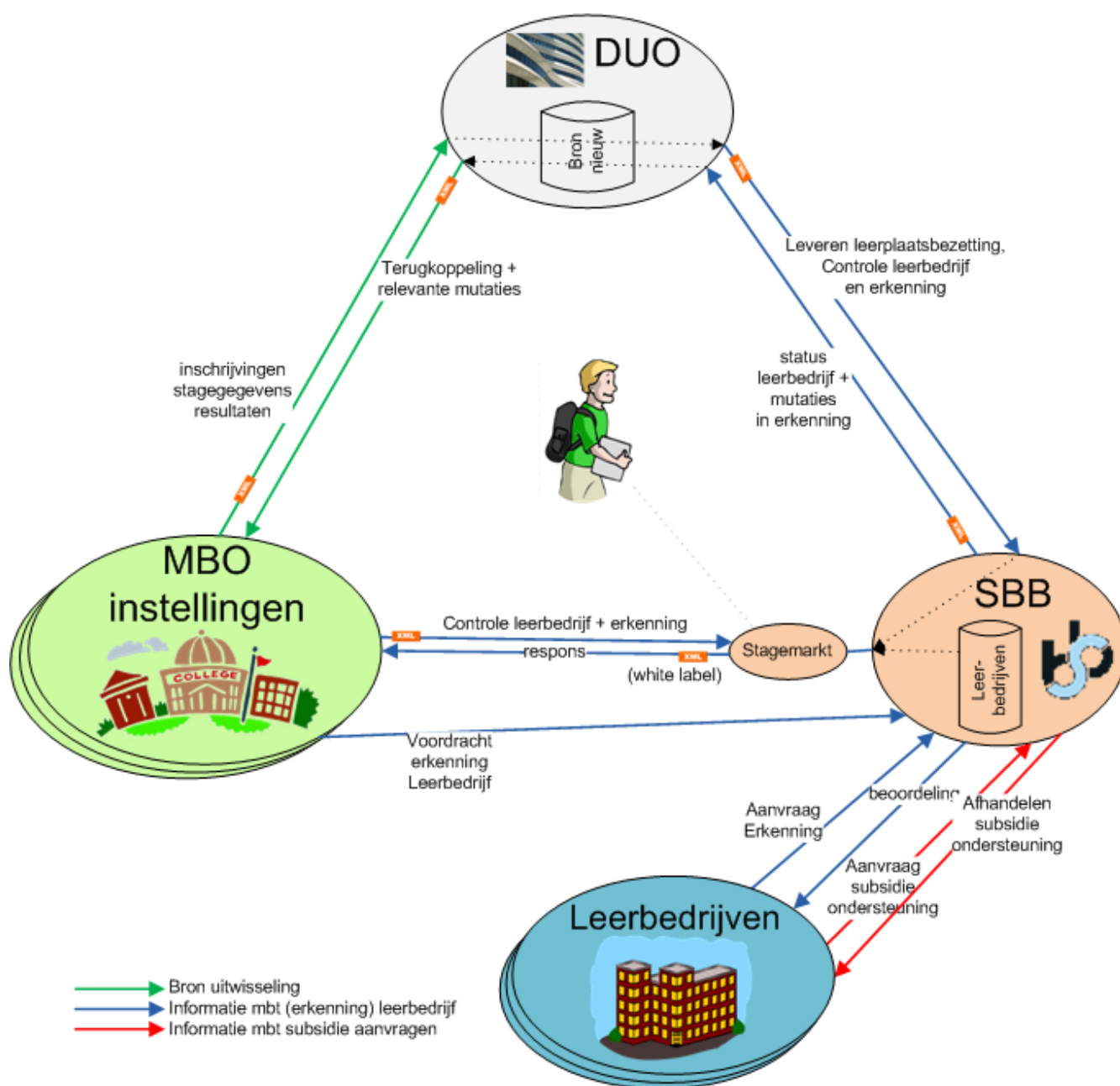
- *stagemarkt direct actualiseren bij een match*
- *portal voor leerbedrijven*
- *stagemarkt als hét register en publicatie-instrument*
- *eisen stellen aan voorzieningen binnen de instelling*

Voor een deel worden knelpunten weggenomen door de vernieuwing van BRON-MBO. In het volgende hoofdstuk wordt daarom als eerste uitgewerkt hoe de situatie er na doorontwikkelen Bron uit zal zien. Deze situatie wordt gezien als eerste plateau in een migratiepad naar de streefsituatie. Vervolgens worden nog 2 plateaus beschreven waarin telkens extra knelpunten worden weggenomen.

5. Migratiepad

5.1 Plateau 1 – Decentrale uitwisseling met alleen vernieuwing BRON

Indien de gegevensstromen vanuit de huidige situatie worden overgenomen met de vernieuwing van BRON en de ontwikkelingen binnen SBB, ontstaat de volgende situatie:



Figuur 3: De situatie na vernieuwen Bron en reeds ingezette hervorming SBB

5.1.1 Toelichting procesgang

De processtappen en verstuurde gegevens zijn min of meer hetzelfde als in de huidige situatie, maar met het grote verschil dat de Bron uitwisseling is vervangen door instant berichtenverkeer. Na het vastleggen van een nieuwe stage bij de MBO instelling wordt deze wijziging direct aan Bron doorgegeven. DUO controleert de status van het leerbedrijf bij SBB en geeft hierbij meteen de bezettingsinformatie mee aan SSB. Stagemarkt zal daarom in dit scenario binnen enkele seconden bijgewerkt zijn. Eventuele bevindingen mbt de erkenning worden vanuit SBB mee terug gegeven richting DUO/Bron en de MBO instelling.

Omdat alle kenniscentra opgaan in SBB vervallen de problemen van dubbel uitgegeven codes voor leerbedrijven. Ook zal er een eenduidige manier van aanvragen en monitoren van erkenning worden geïmplementeerd over de sectoren heen. In de leerbedrijven database van SBB kunnen ook additionele gegevens worden opgenomen zoals bedrijfsprofielen, beoordelingen door studenten, enzovoort.

5.1.2 Gevolgen voor onderkende knelpunten

Het nieuwe BRON zal twee problemen kunnen oplossen:

1. In het nieuwe BRON worden wijzigingen van data direct middels berichtenverkeer doorgegeven aan de ketenpartners. De vertraging die door de huidige batchverwerking ontstaat, is hiermee verleden tijd.
2. In het nieuwe BRON dienen alle bekende wijzigingen verwerkt te worden en doorgegeven aan de ketenpartners. Dit is in het huidige BRON niet het geval (bijvoorbeeld een intrekking op een erkenning wordt niet doorgegeven zonder dat de school daarom 'vraagt' door een mutatie in de eigen administratie).

Er wordt van uit gegaan dat Doorontwikkelen Bron in dit scenario de volgende zaken realiseert:

1. Berichtenuitwisseling met de onderwijsinstelling
2. Actief doorleveren van relevante wijzigingen en berichten aan de onderwijsinstelling
3. Herbezien/opschonen van signalen vanuit Bron
4. Berichtenuitwisseling met SBB ten aanzien van mutaties stagegegevens (als vervanging van de anonieme bestandslevering)

Het uitgangspunt bij de doorontwikkeling van BRON-MBO is een technologische vernieuwing; dat wil zeggen de huidige bestandsuitwisseling wordt 1 op 1 overgezet naar een uitwisseling met (XML) berichten. Het herbezien van signalen vanuit BRON zoals bedoeld onder (3) kan leiden tot het ontstaan van nieuwe berichten. Dit geldt zeker voor het intrekken van een erkenning van een leerbedrijf door SBB. Indien mogelijk zou dit bericht direct bij de vernieuwing meegenomen moeten worden.

Met de berichtenuitwisseling onder (4) beschikt SBB over een volledig en actueel overzicht inclusief historie. Deze gegevens kunnen gebruikt worden voor het actualiseren van stagemarkt, maar ook voor het voorinvullen van subsidieaanvragen in de zorgsector (dat gebeurt nu op basis van een geanonimiseerde gegevenslevering van DUO).

Extra leveringen vanuit DUO zijn niet meer nodig omdat SBB direct na het ontstaan van een wijziging in stageplaatsbezetting wordt geïnformeerd. Wel zal een methode moeten worden geïmplementeerd om te borgen dat de registraties bij DUO en SBB synchroon blijven lopen. Een volledige anonieme bestandslevering inclusief historie zou hier bijvoorbeeld voor kunnen zorgen. Deze methode kan tevens worden gebruikt dat reset mogelijkheid in het geval van calamiteiten.

Doordat SBB er binnen de huidige ontwikkelingen voor zal zorgen dat er een unieke codering zal zijn per leerbedrijf/leerplaats zijn na doorontwikkelen Bron de 2 grootste knelpunten weggenomen:

- Geen tijdige en juiste gegevens van stage en erkenning beschikbaar
- Unicité en eenduidigheid code leerbedrijf

Met de vernieuwing van BRON zullen echter niet alle problemen zijn opgelost. De knelpunten die overblijven, zijn:

1. Hergebruik van gegevens bij erkenning aanvragen en subsidie aanvragen;
2. Inrichten kwaliteitszorg
3. Portal voor leerbedrijven
4. BPV dashboard Bron

Ad. 1. Hergebruik van landelijke BPV gegevens uit Bron of SBB door leerbedrijven en scholen is door de wettelijke kaders van privacy alleen geanonimiseerd mogelijk. Daar waar nu op persoon herleidbare informatie nodig is blijft deze situatie bestaan en daarmee arbeidsintensief, tenzij de regelgeving omtrent de subsidieaanvraag aangepast wordt.

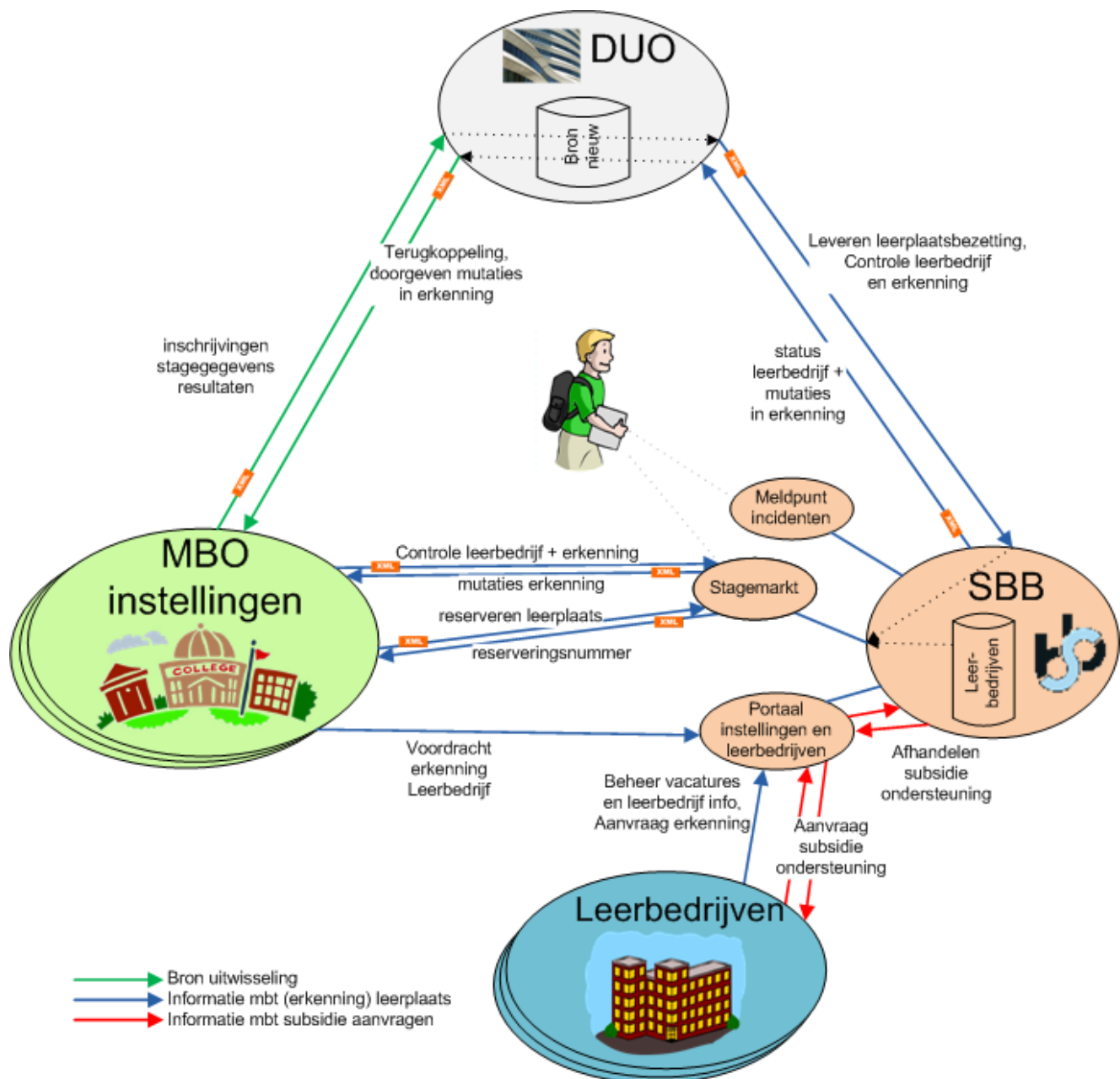
Ad 2. Om de gewenste kwaliteitszorg op een efficiënte manier te kunnen uitvoeren, dient SBB te beschikken over landelijke gegevens ten aanzien van de stages, zoals incidentmeldingen, MBO-monitor gegevens en de huidige situatie (welke stages zijn nu actief).

Ad. 3. Portal voor leerbedrijven. Er zijn bij DUO of SBB nu geen mogelijkheden om extra gegevens vast te leggen die direct gerelateerd zijn aan de stage. Gegevens die niet worden genoemd in de regeling gegevensverstrekking mogen door DUO niet worden gevraagd en niet in Bron worden opgenomen. Dit geldt bijvoorbeeld voor gegevens met betrekking tot de begeleiding van de stage. Hiervoor geldt dat landelijke beschikbaarheid (t.b.v. aanvragen subsidie, kwaliteitszorg) wel van meerwaarde zou zijn voor de scholen en SBB.

Ad. 4. BPV dashboard Bron. Scholen hebben geen goed inzicht in de eigen BPV gegevens in Bron.

5.2 Plateau 2 - Decentrale uitwisseling met vernieuwing Bron en vernieuwing SBB

Indien naast doorontwikkelen Bron en de reeds in gang gezette veranderingen binnen SBB ook enkele extra voorzieningen worden ingericht bij SBB dan ontstaat de volgende situatie:



Figuur 4: de situatie na vernieuwen Bron, hervormingen en inrichten van extra voorzieningen bij SBB

5.2.1 Toelichting procesgang

De procesgang is logischerwijs grotendeels hetzelfde als bij het vorige oplossingsalternatief, maar dan uitgebreid met:

- Berichtenuitwisseling tussen onderwijsinstellingen en Stagemarkt (reserveringen)
- Een portaal voor instellingen en leerbedrijven
- Een meldpunt voor incidenten
- Een verbeterd Dashboard Bron BPV ten behoeve van de instellingen

Berichtenuitwisseling tussen onderwijsinstellingen en Stagemarkt

De onderwijsinstelling is in dit scenario naast het tijdig en juist leveren aan Bron ook verantwoordelijk voor het actueel houden van de stageplaatsbezetting op Stagemarkt. Zodra er een principe-overeenkomst of een match is tussen een leerbedrijf en een student kan dit worden gemeld aan stagemarkt. Op stagemarkt krijgt de betreffende vacature voor een beperkte tijd de status “gereserveerd”. Het op deze manier actueel houden van stagemarkt levert een grote meerwaarde richting student en instelling omdat de student meer gericht kan zoeken naar werkelijk beschikbare plaatsen.

Bij het verzenden van de BPVO naar DUO wordt ook het reserveringsnummer meegegeven, en DUO levert deze door aan SBB. SBB kan met behulp van dit gegeven de leerplaatsbezetting bijwerken en de reservering omzetten in een plaatsing.

Stagemarkt kan dan ook meer dan nu de basis bieden om analyses uit te voeren ten aanzien van de aansluiting van het aantal beschikbare stageplaatsen en het aantal benodigde stageplaatsen; wanneer worden tekorten in welke sector verwacht?

Voor de gegevensstroom ‘reserveren stageplaats’ kan gebruik gemaakt worden van de reeds bestaande werkwijze dat de BPVO voorafgaande aan de start van de stage door de instelling ingeboekt wordt waarbij deze boeking als ‘reservering’ in stagemarkt wordt vastgelegd.

Een portaal voor instellingen en leerbedrijven

Instellingen kunnen via dit portaal minimaal een voordracht doen tot erkenning van een leerbedrijf. De aan instellingen geboden functionaliteit is vervolgens makkelijk uit te breiden met actuele overzichten van stageplaatsbezetting van eigen studenten. Ook zou er een dashboard kunnen worden ontwikkeld met vullingsgraden, voortgang mbt criteria t.b.v. afschaffen van de 4^e handtekening en overige opmerkelijkheden.

Leerbedrijven kunnen via dit portaal erkenning aanvragen. Zijn ze eenmaal erkend dan kan extra functionaliteit worden ontsloten om bijvoorbeeld het aantal leerplaatsen bij te stellen, de begeleider te wijzigen of om contactinformatie door te geven.

Verder kan het portaal ook gebruikt worden om informatie te verifiëren. Als een leerbedrijf bijvoorbeeld heeft opgegeven 3 stagiaires tegelijk te kunnen begeleiden, maar vanuit de stageplaatsbezetting blijkt dat er structureel 5 leerlingen lopen, dan zou SBB het leerbedrijf kunnen vragen of het aantal leerplaatsen bijgewerkt moet worden. Een soortgelijke procesgang is denkbaar als een instelling een adreswijziging signaleert. Uitgangspunt moet hierbij blijven dat het leerbedrijf baas is over de eigen informatie, en altijd zelf wijzigingen of aanvragen definitief moet maken.

Een deel van de via dit portaal verkregen informatie kan gebruikt worden op stagemarkt. Zou zouden bijvoorbeeld leerbedrijven waarvan de erkenning aanvraag onder handen is getoond kunnen worden met een eigen kleurcodering. Zo weten andere belanghebbenden dat de aanvraag al loopt. Door ook

toe te voegen sinds wanneer de aanvraag loopt kan ook de afgesproken 10-dagen termijn goed gemonitord worden.

Een meldpunt voor incidenten

Het meldpunt is meer dan alleen een plaats waar men informatie over incidenten kwijt kan. Het is de front-office van een ingerichte kwaliteitszorg functie. Van hieruit worden leerbedrijven die voor het eerst leerlingen hebben pro-actief begeleid. Wanneer een stage (bijna) is voltooid wordt contact gezocht met de betrokken partijen voor een evaluatie en vragen over het plaatsen van nieuwe leerlingen.

Bij het melden van incidenten wordt afhankelijk van de aard van het incident informatie gedeeld met andere partijen of zelfs met de inspectie of de politie. Over wanneer men tot welke actie overgaat moeten goede afspraken worden gemaakt met zowel de instellingen als het bedrijfsleven.

Een verbeterd Dashboard Bron BPV ten behoeve van de instellingen

Er moet een generieke voorziening komen voor onderwijsinstellingen om hun eigen BPV gegevens in BRON te kunnen managen. DUO heeft al een dashboard per school maar daarin moeten de gegevens over BPV, zowel op geaggregeerd als op individueel niveau, nog worden toegevoegd. Hierdoor kunnen vervolgens problemen die ontstaan bij de BPV, bijvoorbeeld tussentijds ingetrokken erkenningen, door de onderwijsinstelling beter gedetecteerd worden.

5.2.2 Gevolgen voor onderkende knelpunten

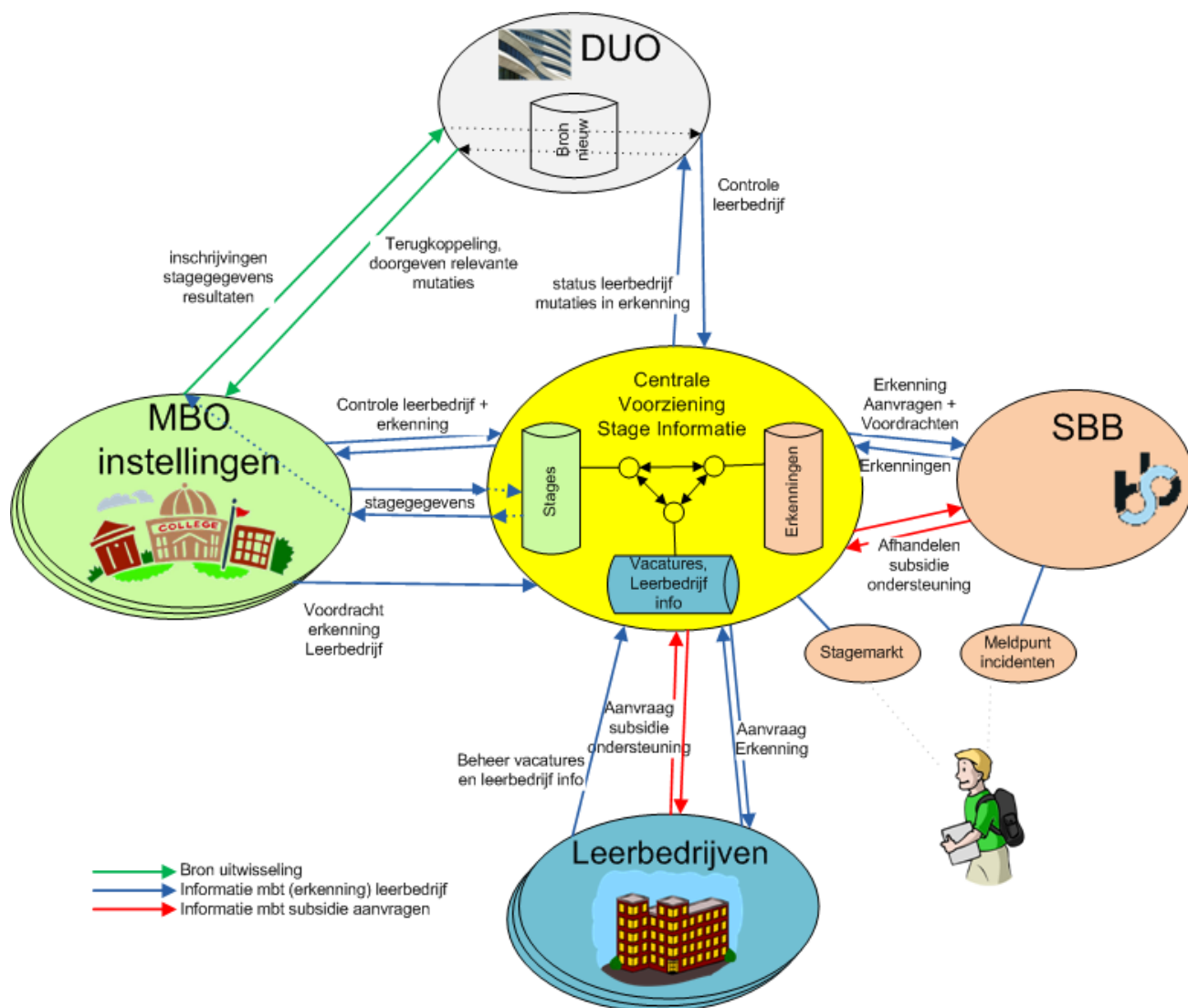
Van de geïnventariseerde knelpunten blijven de volgende knelpunten in deze situatie (deels) bestaan:

1. Hergebruik van gegevens bij erkenning aanvragen en subsidie aanvragen. Hergebruik van niet anonieme gegevens blijft onmogelijk zonder toestemming van de betreffende leerling als gevolg van privacy wetgeving. Een andere mogelijkheid zou zijn om de regelgeving mbt subsidieaanvragen zodanig aan te passen dat op de persoon herleidbare gegevens niet langer nodig zijn.
2. Voorziening voor managementinformatie. Deze functie kan door SBB ingevuld worden mits geen op de persoon herleidbare gegevens nodig zijn (en dat is doorgaans het geval bij management informatie).

5.3 Plateau 3 – Centraal stage informatiesysteem, bestuurlijke en technische integratie

In de vorige paragraaf is een decentrale oplossing beschreven die is gebaseerd op het verder doorontwikkelen en technologisch moderniseren van de *bestaande* situatie. Hiermee worden vrijwel alle geïdentificeerde knelpunten van de *huidige* situatie opgelost.

In de workshops is ook nagegaan welke toekomstige ontwikkelingen nieuwe eisen aan de informatiestromen in de BPV keten zullen stellen en op welke manier het decentrale model hierin kan voorzien. Gebleken is dat dit decentrale model weinig flexibiliteit biedt om nieuwe informatievragen te kunnen ondersteunen, met name omdat de gegevens verspreid zijn over de drie ketenpartners (instellingen, SBB, DUO). Vanuit deze constatering is een centraal model ontworpen. In dit centrale model worden de gegevens van de verschillende ketenpartners grotendeels centraal beschikbaar gemaakt. Dit lijkt wellicht een grote stap vanuit het decentrale model, maar technisch gezien kunnen veel onderdelen vanuit het decentrale model één op één worden hergebruikt. Door bestuurlijk samen te werken en functionaliteit van stagemarkt en de portals voor instellingen en leerbedrijven te bundelen in een centrale gezamenlijke voorziening is technisch het meeste werk al gedaan. De koppelingen vanuit de instellingen en DUO kunnen blijven bestaan of hergebruikt worden.



Figuur 5: centrale voorziening van stage informatie

Voorbeelden van extra voordelen en toekomstige ontwikkelingen zijn die centraal beter ondersteund kunnen worden zijn:

- a. Het digitaal tekenen van de BPVO; dit zal een substantiële besparing opleveren in de BPV keten. Voor het afhandelen van de digitale ondertekening is een centrale oplossing voordelig;
- b. De behoefte aan een centrale plaats waarin instellingen, leerbedrijven, docenten en studenten hun stagegegevens kunnen inzien en onderhouden kan centraal goed gestalte krijgen. Dit gaat uiteraard veel verder dan de stagegegevens die DUO nodig heeft voor de bekostiging;
- c. Het meer pro-actief inrichten van stagemarkt; bijvoorbeeld door het kunnen opzetten van wachtlijsten, het direct kunnen doorgeven (alert) van het beschikbaar komen van stageplaatsen, het vastleggen van praktijkopleiders en deze centraal te kunnen benaderen;
- d. Het toegang kunnen geven tot de benodigde informatie voor toezichthoudende instanties (toezichthoudend op de subsidieverstreking). Voor deze instanties dient er één waarheid te zijn. In de huidige situatie wordt de school vaak extra bevraagd door deze instanties waarbij verschillen in de status van de erkenning van een leerbedrijf vaak voor onjuiste keuzes zorgen;
- e. Het volledig ondersteunen van de subsidieaanvraag;
- f. Het vastleggen van aanwezigheid door de leerbedrijven via de portal van de stagemarkt;
- g. De toenemende behoefte aan managementinformatie en analyses op de stagegegevens; waar zijn nog mogelijkheden om meer stageplaatsen te creëren? Welke leerbedrijven hebben ondersteuning nodig om de kwaliteit te verhogen? Welke stageplekken kennen een hogere uitval dan gemiddeld? Waar dreigen tekorten?

5.3.1 Toelichting procesgang

De procesgang en daarmee de inhoud van de informatiestromen zal niet wezenlijk afwijken van de decentrale oplossing. De routing van de informatiestromen wijzigt doordat voor een aantal stromen de centrale omgeving als tussenstation zal dienen.

Het principiële verschil is dat in de centrale oplossing alle gegevens op één plek beschikbaar zijn. De verschillende administraties van alle partijen zullen rechtstreeks gekoppeld zijn aan dit centrale systeem en geven wijzigingen instant door. Alle belanghebbenden beschikken hiermee altijd over hetzelfde actuele overzicht. Hiermee voldoet deze oplossing meer dan de decentrale oplossing aan het algemene uitgangspunt: *'Eenmalige vastlegging van gegevens in de bron, meervoudig gebruik uit de bron'*.

Dit centrale model kan de benoemde toekomstige ontwikkelingen alleen volledig ondersteunen indien de student uniek identificeerbaar is en gerelateerd kan worden aan de student zoals bekend is binnen DUO. Dat betekent dat feitelijk het gebruik van het BSN binnen deze oplossing mogelijk moet zijn. Het gebruik van BSN door de instellingen is binnen de wettelijke kaders. Dit geldt op dit moment niet voor SBB. Dit issue kan op twee manieren worden opgelost; of SBB krijgt binnen haar taakstelling de ruimte om te werken met het BSN of de governance van centrale oplossing wordt dusdanig ingericht dat alle partijen binnen hun huidige wettelijke kaders kunnen opereren (vergelijk met studielink waarin de BSN nummers centraal zijn opgeslagen bij de stichting Studielink dat eigendom is van de instellingen).

5.3.2 Gevolgen voor knelpunten

Een dergelijk centraal model kan net als het eerder beschreven decentrale model vrijwel alle knelpunten wegnemen. Het verschil zit hem dan ook niet zo zeer in de knelpunten als wel in mogelijkheden om aan te sluiten bij nieuwe ontwikkelingen en in het behalen van extra voordelen.

6. Aanbeveling

De deelnemers aan de workshops adviseren om

1. een bestuurlijk traject te starten met als doel op termijn te komen tot de centrale oplossing
2. inrichtingsvarianten van een centraal model uit te werken die passen binnen het privacy en security beleid, bijvoorbeeld met behulp van bewerkingsovereenkomsten.

De centrale oplossing wordt als voorwaardelijk gezien om de vele uitdagingen in de BPV keten (bezuinigingen, toenemende schaarste stageplaatsen, zorg ten aanzien van de kwaliteit) adequaat op te pakken. Het bestuurlijk traject resulteert in een breed draagvlak voor deze oplossing en een governance structuur die de gewenste oplossing in beheer neemt.

De realisatie van de uiteindelijke oplossing zal naar verwachting een traject van enige jaren vergen. Hierbij zijn de vernieuwing van BRON-MBO en de ontwikkelingen aan de zijde van SBB als tussenstap cruciaal. Het ontwikkelde berichtenverkeer in het vernieuwde BRON-MBO kan zonder ingrijpende wijzigingen hergebruikt worden in de centrale oplossing.

Bijlage 1 - Deelnemers workshop 21/5/2014

Naam	Organisatie	21/5/2014	27/6/2014
Ad Geluk	SBB	X	X
Ellen van Luenen	SBB	X	X
Bram Loog	SBB	X	
Rudolf Wandera	Koning Willem 1 college	X	
Njola Waterbeek	ROC Flevoland	X	X
Wim van Velzen	ROC Mondriaan	X	X
Wim Arendse	Zadkine	X	X
Jan Jacobs	Helicon		X
Suzan Nijhuis	ROC van Twente	X	
Wiebe Buising	OCW	X	X
Sjoerdje Hiemstra	DUO	X	
Eva Kleine	DUO	X	
Nynke Hoogeveen	DUO	X	
Bauke Groen	DUO		X
Anouk Kool	DUO		X
Pierre Cox	Innovam	X	
Arjen Karssenbergh	Ecabo	X	X
Taco vd Plaats	Ecabo		X
Henk-Jan van Ginkel	saMBO-ICT	X	X
Heleen Beurskens	MBO Raad	X	
Coos van der Wolf	Capgemini	X	X
Gido de Koff	Capgemini	X	X

Bijlage 2 - Knelpunten in detail

De knelpunten zoals in eerdere trajecten zijn vastgesteld, uitgebreid met de bevindingen uit dit onderzoek en verder geactualiseerd, kunnen als volgt worden gegroepeerd:

1. Geen tijdige en juiste gegevens van stage en erkenning beschikbaar in de keten;
2. Geen uniciteit en eenduidigheid van de codeleerbedrijven;
3. Hergebruik van gegevens onvoldoende mogelijk.

Ad. 1. Geen tijdige en juiste gegevens van stage en erkenning beschikbaar in de keten

De onderstaande knelpunten vallen binnen deze categorie en zijn benoemd in de workshop en in eerdere onderzoeken van de BPV-keten:

1. Tijdigheid erkennen (binnen 10 dagen) wordt vaak niet gehaald;
2. De aanvraag voor de erkenning komt laat;
3. Het proces voor de aanvraag van de erkenning is verschillend tussen de kenniscentra;
4. **Er is geen bewaking op het erkenningproces;**
5. DUO doet geen actieve terugmelding van de erkenning. Dit betekent dat een adequate bewaking niet mogelijk is;
6. Niet alle onderwijsinstellingen doen vooraf een controle (met Stagemarkt white-label) op de erkenning van het leerbedrijf. **Het verplicht opnemen van deze controle kan een belangrijke maatregel zijn om ten minste de bewaking op het erkenningproces op te starten. Het opnemen van een status bij een erkenning geeft duidelijkheid;**
7. DUO doet geen actieve terugmelding van een intrekking van een erkenning;
8. Onduidelijk is welke gevolgen een intrekken van de erkenning heeft terwijl nog BPVO's bij het leerbedrijf lopen;
9. Het intrekken van een inschrijving (van de student bij de onderwijsinstelling) leidt niet altijd tot het intrekken van de BPVO. Dit dient te worden opgelost in het SIS van de instelling. Bij een aantal SISen is dit aangepast, maar niet altijd 'waterdicht' omdat de mutatie niet (direct) aan DUO wordt gestuurd;
10. Het proces met betrekking tot het tekenen van de BPVO is per kenniscentrum verschillend;
11. De BPVO wordt door de onderwijsinstelling vaak pas na de start van de stage doorgegeven aan DUO. De reden is vaak dat de student (of begeleider) de gegevens niet tijdig doorgeven aan de administratie;
12. De fysieke BPVO raakt vaak kwijt gedurende het ondertekeningproces;
13. De praktijkopleider staat niet op de BPVO;
14. Indien een BPVO wordt afgewezen is niet duidelijk om welke reden dat gebeurt. Je kunt dus ook niet nagaan of het wellicht een administratieve fout betreft die kan worden hersteld.

Ad. 2. Uniciteit en eenduidigheid codeleerbedrijven

De onderstaande knelpunten vallen binnen deze categorie en zijn benoemd in de workshop en in eerdere onderzoeken van de BPV-keten:

1. Op de BPVO dient het adres te staan waarop de student aanwezig is tijdens de stage. Echter in de praktijk kan een student bij sommige stages vaak op een andere locatie aanwezig moeten zijn. Wellicht kunnen meerdere adressen bij het leerbedrijf worden opgenomen in een register waarnaar verwezen kan worden vanuit de BPVO (digitalisering BPVO);
2. Een 'ranking' van leerbedrijven ontbreekt;
3. Bij fusies, naamswijzigingen en faillissementen ontstaat onduidelijkheid; bijvoorbeeld of de erkenning nog geldig is;
4. De huidige gegevensverzameling is sterk vervuild, bedrijven zijn meerdere malen onder verschillende codes opgenomen;
5. Hoe ga je om met grotere organisaties, bijvoorbeeld onder een zorg-organisatie kunnen meerdere huizen, afdelingen en onderdelen vallen;

6. Hoe omgaan met stages in het buitenland? Deze leerbedrijven staan niet in het NHR.

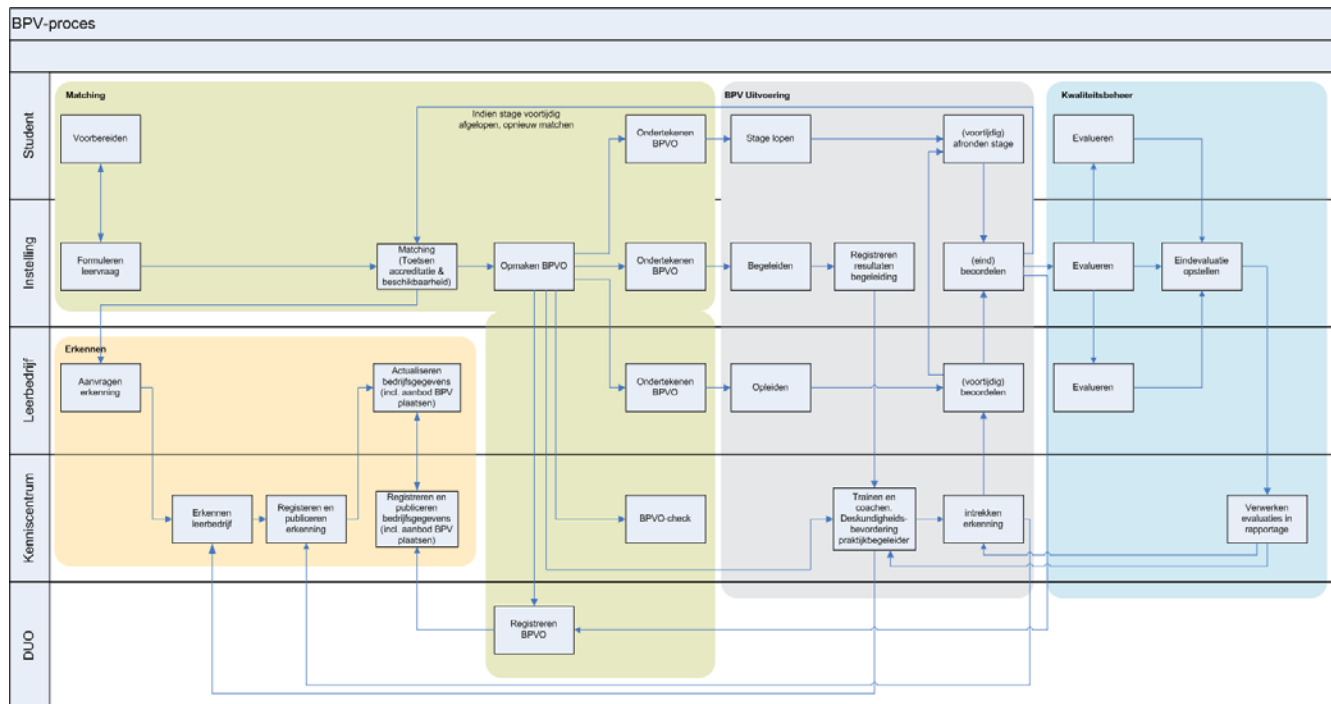
Ad. 3. Hergebruik gegevens

De onderstaande knelpunten vallen binnen deze categorie (inclusief kwaliteit) en zijn benoemd in de workshop en in eerdere onderzoeken van de BPV-keten:

1. Een veel genoemd knelpunt is het feit dat de gegevens die nodig zijn voor het doen van de subsidie-aanvraag in de keten beschikbaar zijn, maar dat het leerbedrijf deze gegevens alsnog moet aanleveren;
2. De bewijslast voor de subsidie-aanvraag is erg hoog;
3. Het controleren van de subsidie-aanvraag leidt vaak tot onterechte conclusies omdat de data waarop de controle plaatsvindt niet actueel is (bijvoorbeeld t.a.v. de status van de ondertekening van de BPVO, vaak geeft de onderwijsinstelling aan dat de BPVO volledig getekend is terwijl DUO aangeeft dat niet volledig getekend is);

Gegevens over de fase van de stage kunnen gebruikt worden om het leerbedrijf te informeren

Bijlage 3 - BPV Procesmodel Twynstra Gude

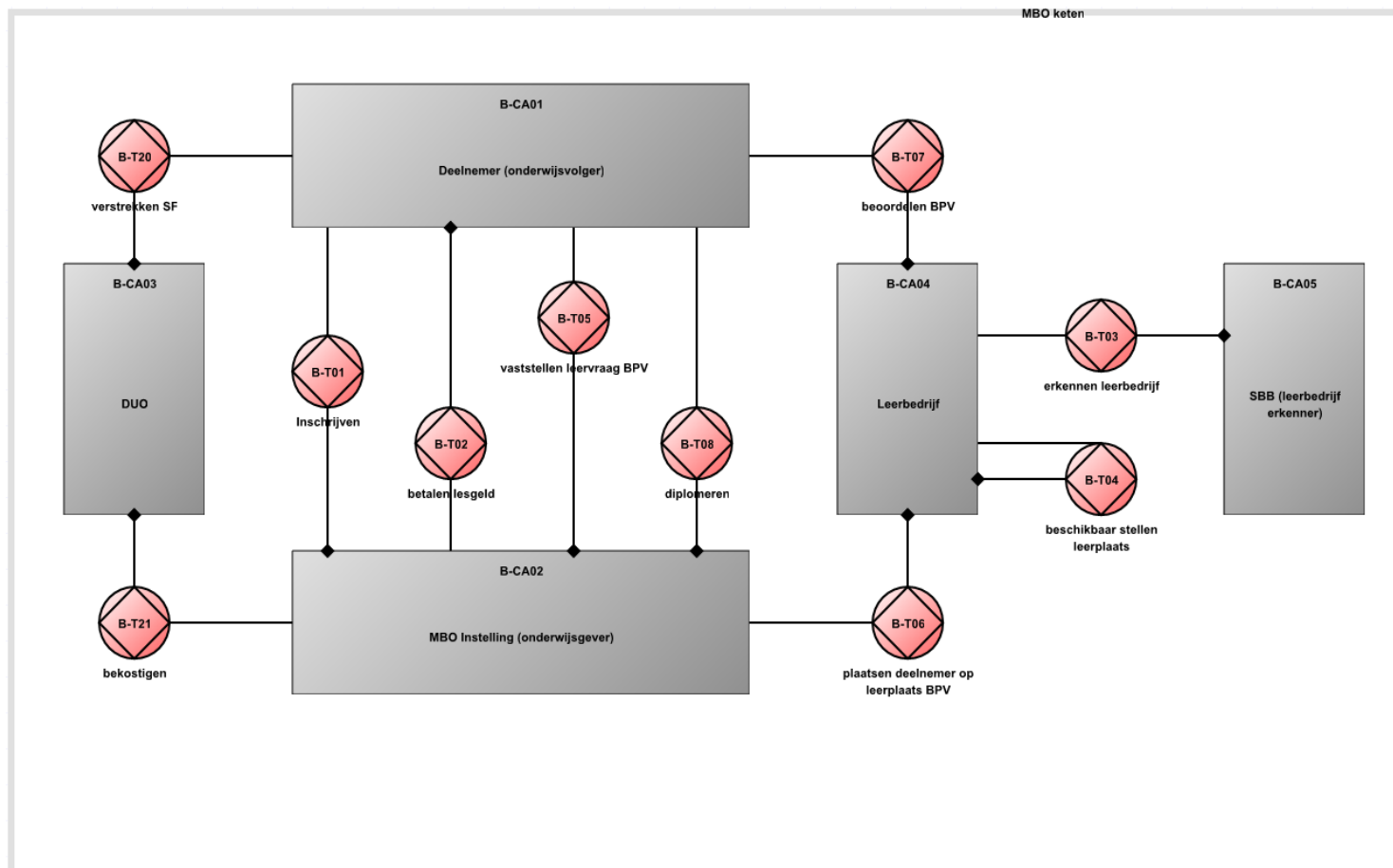


Bijlage 4 - DEMO procesmodel MBO stages

Het onderstaande schema is een beschouwing van de BPV keten met DEMO.

In onderstaand DEMO Interaction Model (IAM) zijn verschillende ontologische (essentiële) transacties getekend in de MBO keten.

Dit plaatje is uiteraard niet volledig maar geeft wel inzicht in de verantwoordelijkheid van de verschillende actoren in de keten.



Inzoomend op stage gerelateerde transacties, dan zijn de transacties B-T03 t/m B-T07 in scope. Daarbij zijn de actoren MBO instelling, Deelnemer, Leerbedrijf en SBB.

B-T03: SBB erkent een bedrijf als leerbedrijf voor een bepaalde opleidingen.

B-T04: Het leerbedrijf stelt (periodiek) leerplaatsen (stageplaatsen) ter beschikking

B-T05: De MBO instelling stelt in overleg met de deelnemer de leervraag voor de beroepspraktijkvorming (PBV) vast

B-T06: De MBO-instelling maakt de afspraak met het leerbedrijf over het invullen van een leerplaats in het kader van de BPV van één van zijn deelnemers.

B-T07: Het leerbedrijf geef een oordeel over de BPV van de deelnemer tijdens de stage.